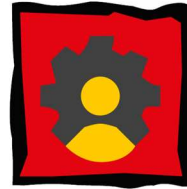

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΝΙΚΟΣ ΠΟΥΛΑΝΤΖΑΣ

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ
& ΓΝΩΣΗ

ΕΡΓΑΣΙΑ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΚΡΑΤΟΣ
ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ

Μελίνα Βέργη¹

Κακέ Λύκε, σε βλέπω...

Την τελευταία δεκαετία η ελληνική κοινωνία, και ελάχιστα ή πλημμελώς η ελληνική Πολιτεία, συγκλονίζεται από ειδήσεις που αφορούν σεξουαλικές κακοποιήσεις, βιασμούς και απώλεια ζωής νέων, εφήβων και παιδιών : υπόθεση Σειραγάκη, υπόθεση Βαγγέλη Γιακουμάκη, υπόθεση Νίκου Γεωργιάδη, υπόθεση Ζακ Κωστόπουλου, υπόθεση Σοφίας Μπεκατώρου, υπόθεση βιασμού 11χρονης αθλήτριας, υποθέσεις σεξουαλικής παρενόχλησης, σεξουαλικής κακοποίησης και βιασμού ανηλίκων και γυναικών με δράστες συχνά γνωστούς ανθρώπους στην κοινωνία. Πρόσφατο παράδειγμα, οι ειδεχθείς πράξεις για τις οποίες κατηγορείται ο πρώην Καλλιτεχνικός Διευθυντής του Εθνικού Θεάτρου της χώρας.

Η καταγγελία της Σοφίας Μπεκατώρου, λόγω νομοθετικού πλαισίου, δεν είχε την τύχη που θα έπρεπε, ωστόσο λειτούργησε σαν ντόμινο και έφερε στην επιφάνεια σεξουαλικές παρενοχλήσεις, σεξουαλικές κακοποιήσεις, βιασμούς μαζί με την αφόρητη δυσωδία τους και τα χαρακτηριστικά όλων αυτών των υποθέσεων των οποίων τα θύματα έχουν ονοματεπώνυμο, μικρή, μεγάλη ή καμία αναγνωρισιμότητα, είναι μέλη οικογένειας, προσωπικής σχέσης, συντροφιάς, επαγγελματικού χώρου.

Τα θύματα, ανεξάρτητα από την ηλικιακή τους ομάδα, καταλήγουν με σωματική ή ψυχική βλάβη έως τάσεις/απόπειρες αυτοκτονίας, οδηγούνται σε εκπόρνευση, εμπόριο σάρκας. Οι

¹ Εκπαιδευτικός, Δρ. Πανεπιστημίου Κρήτης.

συνέπειες καταδεικνύουν την ανεπαρκή, ανύπαρκτη κρατική μέριμνα αλλά και την ανυπαρξία ολικής, σαφούς και *περισσότερο παρά ποτέ αναγκαίας παιδείας και ενημέρωσης*.

Συμβαίνει σεξουαλικά κακοποιημένα άτομα να αναφέρουν ότι την εποχή που κακοποιήθηκαν, αναζητούσαν την προσωπική σεξουαλική τους ταυτότητα. Έφηβοι που νιώθουν έλξη για το ίδιο φύλο δεν μιλάνε, δεν τολμούν να μιλήσουν για την σεξουαλική κακοποίηση που υφίστανται ή έχουν υποστεί, βουλιάζοντας σε αίσθημα ντροπής και ενοχής θεωρώντας ότι αυτό τους άξιζε. Το πλαίσιο αυτό δεν είναι έωλο. Η διαμόρφωση και παγίωσή του είναι πολυπαραγοντικό αποτέλεσμα που προκύπτει από καταιγισμό παραπληροφόρησης και πορνοπροϊόντων στην τηλεόραση και, κυρίως, στο διαδίκτυο, από τα ενοχοποιητικά συνθλιπτικά στερεότυπα φύλου, σε συνδυασμό με την ατομία της Πολιτείας να αναλάβει πολυεπίπεδη δράση τόσο σε επίπεδο ενημέρωσης και πρόληψης όσο και σε επίπεδο στήριξης απέναντι στην καταγγελία και απονομής δικαιοσύνης.

Από την άλλη, οι όλο και δυσμενέστερες κοινωνικο-οικονομικές συνθήκες της τελευταίας δεκαετίας, στις οποίες βουλιάζει η ελληνική κοινωνία, κυφορούν τον κίνδυνο περαιτέρω συντηρητικοποίησής της, γκετοποίησης ανθρώπων, στρέβλωσης και στραγγαλισμού προσωπικοτήτων, μέσα από διαδικασίες δαιμονοποίησης, παραπληροφόρησης, παντελούς έλλειψης ενημέρωσης.

Η «Ολοκληρωμένη Σεξουαλική Αγωγή» (ΟΣΑ)

Το σώμα, η σεξουαλικότητα, η έκφρασή της, ο σεξουαλικός προσανατολισμός, το φύλο, η ταυτότητα φύλου, όλα όσα συνδέονται με αυτά κι ακόμα περισσότερα παραμένουν θέματα ταμπού που γονείς και εκπαιδευτικοί αποφεύγουν ή εύχονται να μην αναγκαστούν να συζητήσουν και να εξηγήσουν. Από την άλλη, η νοσηρότητα υπάρχει στην κοινωνία και εκδηλώνεται εναντίον ατόμων που δεν έχουν τη δυνατότητα ή τη γνώση να την αναγνωρίσουν και είτε να την αποφύγουν είτε να αντιδράσουν είτε να ζητήσουν βοήθεια. Τα άτομα που οι κακοποιητές προτιμούν και επιλέγουν για σεξουαλική κακοποίηση είναι παιδιά, έφηβοι, γυναίκες και ΛΟΑΤΚΙ+. Και είναι αυτά ακριβώς των οποίων η μαρτυρία αμφισβητείται ή λοιδωρείται : το παιδί τα βγάζει από το μυαλό του, ο έφηβος/η έφηβη πήγαινε γυρεύοντας, η γυναίκα ντύθηκε/μίλησε/κοίταξε/περπάτησε κάπως, το ΛΟΑΤΚΙ+ άτομο είναι «ανώμαλο» και «τα θέλει».

Στα θύματα συγκαταλέγονται ενήλικα άτομα (γυναίκες και ΛΟΑΤΚΙ+) αλλά κυρίως ανήλικα και έφηβα. Όλα, όμως, αναφέρονται σε κοινά χαρακτηριστικά όσον αφορά τις αντιδράσεις και τα συναισθήματά τους κατά την κακοποιητική φάση αλλά και στα όσα ακολούθησαν μετά από αυτήν.

Οι συνέπειες της κακοποίησης επιδρούν καθοριστικά στην αναπτυξιακή διαδικασία σε όλα τα επίπεδα : στη συμπεριφορά, στη σκέψη, στο συναισθήμα, στα χαρακτηριστικά του πλαισίου των διαπροσωπικών σχέσεων του θύματος. Άτομα που υπέστησαν, στην παιδική ηλικία, σεξουαλική κακοποίηση (είτε άπαξ είτε κατά συρροή κι επανάληψη), ενήλικες πια, μετά από μακρά, συνεχή ψυχολογική στήριξη, δηλώνουν ότι δεν μπορούν να ξέρουν αν και πόσο ο σεξουαλικός προσανατολισμός τους επηρεάστηκε από αυτό, ότι δεν μπορούν να ξέρουν πώς θα ήταν η ζωή τους αν δεν είχαν κακοποιηθεί².

Όπως προκύπτει από καταθέσεις και μαρτυρίες, τα θύματα σε όποια ηλικία και αν υπέστησαν την κακοποίηση δεν ήταν σε θέση να την αναγνωρίσουν λόγω της σχέσης ανάμεσα στον θύτη και το θύμα ή αδυνατούσαν λόγω :

- ▶ σχέσης εξουσίας, προβολής/φήμης/κοινωνικών και άλλων διασυνδέσεων ή δημόσιας εικόνας του θύτη,
- ▶ αμφιβολίας και αναζήτησης σεξουαλικής ταυτότητας κατά την περίοδο της εφηβείας.
- ▶ οικογενειακής/συγγενικής/φιλικής σχέσης με τον θύτη.

Τα θύματα αναφέρουν ότι είχαν παγώσει, ότι δεν το περίμεναν, ότι ο θύτης τα είχε προσεγγίσει φιλικά, ότι γνωριζόντουσαν λίγο, ότι ανήκαν στο φιλικό ή οικογενειακό ή επαγγελματικό περιβάλλον, ότι (κυρίως σε περιπτώσεις εφήβων) ήταν σε σύγχυση για την σεξουαλική τους ταυτότητα. Όσο μικρότερη η ηλικία τόσο μεγαλύτερη η χρονική διάρκεια της κακοποίησης. Η συμπεριφορά των θυμάτων μετά την κακοποίηση ομοιάζει : σπάνια το εκμυστηρεύονται, συνήθως το κρατούν μυστικό, το «σβήνουν» από την μνήμη τους, ζούνε σε διαρκή φόβο και πάντα, μα πάντα αυτοενοχοποιούνται. Όταν αποφασίσουν να κινηθούν νομικά, οι συμπεριφορές που αντιμετωπίζουν είναι, τουλάχιστον, αποθαρρυντικές. Η κοινωνία συνεχίζει να εκδηλώνει μισαλλοδοξία, υποτίμηση, απαξίωση και ρατσισμό σε ανθρώπους που δεν έχουν εξουσία, που είναι αδύναμοι, που ανιχνεύουν την σεξουαλική τους ταυτότητα ή που είναι ΛΟΑΤΚΙ+. Υπάρχει, δηλαδή, πρόσφορο έδαφος για κακοποιητικές συμπεριφορές (εκφοβισμός) με μακροχρόνιες και μη αναστρέψιμες βλάβες στην ψυχοσωματική υγεία, στην υγιή ανάπτυξη της προσωπικότητας των θυμάτων και στην πορεία ζωής τους.

² <https://www.youtube.com/watch?v=zBWFTKM7mmY>, <https://www.youtube.com/watch?v=F-Of942zEqM>

Οι διεθνείς οργανισμοί για τα ανθρώπινα δικαιώματα έχουν χαρτογραφήσει το πεδίο της Σεξουαλικής Αγωγής στοχεύοντας σε αυτό που κάθε κοινωνία διατείνεται ότι επιθυμεί σχετικά με την ευημερία και την τήρηση των δικαιωμάτων των παιδιών. Ο Διεθνής Τεχνικός Οδηγός για την Σεξουαλική Αγωγή που έχει εκπονήσει UNESCO³ την ορίζει ως διδακτική προσέγγιση του σεξ και των σχέσεων, ανάλογη με την ηλικία και τα πολιτισμικά χαρακτηριστικά ώστε να παρέχεται αφενός επιστημονικά ακριβής και, πραγματική, μη βασισμένη σε υποκειμενική κρίση ενημέρωση, σε ευκαιρίες για την εξερεύνηση των ίδιων αξιών και των στάσεων και την οικοδόμηση δεξιοτήτων για λήψη αποφάσεων, επικοινωνία, και περιορισμό κινδύνων σχετικά με διάφορα ζητήματα σεξουαλικότητας. Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας⁴, περισσότερο συμπεριληπτικός, περιγράφει τη σεξουαλικότητα ως βασική πλευρά του ανθρώπινου όντος καθ' όλη την διάρκεια ζωής και περιλαμβάνει το φύλο, τις ταυτότητες φύλου και τους ρόλους, τον σεξουαλικό προσανατολισμό, τον ερωτισμό, την απόλαυση, την ιδιωτικότητα και την αναπαραγωγή. Η σεξουαλικότητα βιώνεται και εκφράζεται στις σκέψεις, στις φαντασιώσεις, στις επιθυμίες, στις πεποιθήσεις, στις στάσεις, στις αξίες, στις συμπεριφορές, στις πρακτικές, στους ρόλους και στις σχέσεις. Μολονότι η σεξουαλικότητα έχει όλες αυτές τις διαστάσεις, δεν βιώνονται ούτε εκφράζονται πάντα όλες. Επηρεάζεται από την αλληλεπίδραση/διάδραση βιολογικών, ψυχολογικών, κοινωνικών, οικονομικών, πολιτικών, ηθικών, νομικών, ιστορικών, θρησκευτικών και πνευματικών παραγόντων.

Η Ολοκληρωμένη Σεξουαλική Αγωγή επιδιώκει να παράσχει στους νέους τη γνώση, τις δεξιότητες, τις στάσεις και τις αξίες που τους χρειάζονται για να βρουν και να χαρούν την σεξουαλικότητά τους, σωματικά και συναισθηματικά, ατομικά και εντός σχέσης. Η ΟΣΑ αντιμετωπίζει την «σεξουαλικότητα» ολιστικά και στο πλαίσιο της συναισθηματικής και κοινωνικής εξέλιξης/ανάπτυξης. Αναγνωρίζει πως η πληροφόρηση μόνον δεν επαρκεί. Οι νέοι χρειάζονται

³ In the recently developed International Technical Guidance on Sexuality Education by UNESCO and other United Nations organizations, sexuality education has been described as follows. "Sexuality Education is defined as an age-appropriate, culturally relevant approach to teaching about sex and relationships by providing scientifically accurate, realistic, non judgemental information. Sexuality Education provides opportunities to explore one's own values and attitudes and to build decision-making, communication and risk-reduction skills about many aspects of sexuality. 2009

⁴ "Sexuality is a central aspect of being human throughout life and encompasses sex, gender identities and roles, sexual orientation, eroticism, pleasure, intimacy and reproduction. Sexuality is experienced and expressed in thoughts, fantasies, desires, beliefs, attitudes, values, behaviours, practices, roles and relationships. While sexuality can include all of these dimensions, not all of them are always experienced or expressed. Sexuality is influenced by the interaction of biological, psychological, social, economic, political, ethical, legal, historical, religious and spiritual factors.", WHO (2006).

την ευκαιρία να αποκτήσουν ουσιαστικές δεξιότητες για την ζωή και να αναπτύξουν θετικές στάσεις και αξίες (Διεθνής Ομοσπονδία Οικογενειακού Προγραμματισμού⁵).

Σε συνέχεια των παραπάνω και έχοντας υπόψη, ενδεικτικά, :

- ▶ τα περιστατικά σεξουαλικής παιδικής κακοποίησης
- ▶ την πληθώρα πορνογραφικού υλικού στο Διαδίκτυο που χρησιμοποιείται ως πηγή «πληροφόρησης» παιδιών και εφήβων
- ▶ την αύξηση της ηλεκτρονικής παιδικής πορνογραφίας
- ▶ την πρόωγη έναρξη της σεξουαλικής ζωής
- ▶ την αύξηση σεξουαλικά μεταδιδόμενων νοσημάτων (Σ.Μ.Ν.)
- ▶ την αλόγιστη χρήση του «χαπιού της επόμενης ημέρας»
- ▶ την αλόγιστη χρήση του «PreP»⁶
- ▶ την αύξηση των φαινομένων εκφοβισμού στο σχολικό/επαγγελματικό/κοινωνικό περιβάλλον λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού ή/και ταυτότητας φύλου, ο οποίος καταλήγει σε αυτοκτονία, εμφάνιση ψυχικών διαταραχών, βασανισμό του εκφοβιζόμενου άτομου
- ▶ την παραποιημένη/παραμορφωμένη εικόνα της σεξουαλικότητας και της σεξουαλικής ζωής στην τηλεόραση, το Διαδίκτυο, τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης

⁵ IPPF (International Planned Parenthood Federation): Comprehensive sexuality education seeks to equip young people with the knowledge, skills, attitudes and values they need to determine and enjoy their sexuality – physically and emotionally, individually and in relationships. It views “sexuality” holistically and within the context of emotional and social development. It recognizes that information alone is not enough. Young people need to be given the opportunity to acquire essential life skills and develop positive attitudes and values.

⁶ «PrEP» σημαίνει **Pre-Exposure Prophylaxis**, δηλαδή Προφύλαξη Πριν την Έκθεση. Η λέξη «Προφύλαξη» σημαίνει «πρόληψη ή έλεγχος της εξάπλωσης της λοίμωξης». Πρόκειται για χάπι 2 φαρμάκων που χρησιμοποιούνται και στη θεραπεία των ατόμων που ήδη έχουν μολυνθεί από τον ιό HIV. Δεν μπορεί οποιoσδήποτε να το χρησιμοποιήσει. Το Κέντρο Ελέγχου Νοσημάτων των ΗΠΑ (CDC) συστήνει την PrEP στους ανθρώπους που είναι αποδεδειγμένα HIV αρνητικοί και βρίσκονται σε σημαντικό κίνδυνο για μόλυνση από τον ιό HIV. Αυτό περιλαμβάνει όσους:

- Είναι σε συνεχή ερωτική σχέση με σύντροφο που έχει HIV λοίμωξη
- Δεν είναι σε αμοιβαία μονογαμική σχέση με σύντροφο ο οποίος εξετάστηκε πρόσφατα και βρέθηκε HIV αρνητικός και είναι:
 - ομοφυλόφιλος ή αμφιφυλόφιλος άνδρας που έχει κάνει σεξ χωρίς προφυλακτικό ή έχει διαγνωστεί με σεξουαλικά μεταδιδόμενο νόσημα κατά τους τελευταίους έξι μήνες
 - ετεροφυλόφιλος άνδρας ή γυναίκα που δεν χρησιμοποιεί τακτικά προφυλακτικό με συντρόφους που βρίσκονται σε κίνδυνο να μολυνθούν με τον ιό HIV (π.χ. χρήστες ενδοφλέβιων ναρκωτικών ή αμφιφυλόφιλους άνδρες άγνωστης κατάστασης HIV)
- Έχουν κάνει κατά τους τελευταίους έξι μήνες κοινή χρήση ενέσιμων ή ήταν σε πρόγραμμα θεραπείας για χρήση ενέσιμων ναρκωτικών.
- Για τα ετερόφυλα ζευγάρια όπου ο ένας σύντροφος έχει τον ιό HIV και ο άλλος όχι, η PrEP είναι μία από τις επιλογές για την προστασία του μη μολυσμένου συντρόφου κατά τη διάρκεια της σύλληψης και της εγκυμοσύνης. (<http://www.hivaid.gr/i/pliroforisi/PrEP>)

- ▶ τις αλλαγές στον στερεοτυπικό θεσμό της οικογένειας (σύμφωνο συμβίωσης, μονογονεϊκές οικογένειες λόγω άποψης και όχι λόγω διαζυγίου, ομόφυλα ζευγάρια)
- ▶ θέματα ταυτότητας φύλου, σεξουαλικού προσανατολισμού που απαιτούν ενημέρωση, υποστήριξη, καλλιέργεια αλληλοσεβασμού, ισονομίας, και διασφάλιση ισόρροπης ψυχικής, σωματικής και διανοητικής ανάπτυξης παιδιών και εφήβων
- ▶ την αμηχανία, την άγνοια, τη δυσκολία γονέων να ενημερώσουν σχετικά τα παιδιά τους και να απαντήσουν σε ερωτήσεις τους

τι μπορεί, τι πρέπει να κάνει η Πολιτεία⁷ για την ενημέρωση και την πρόληψη;

Από τη νηπιακή ηλικία, και σε μια διαρθρωμένη εκπαιδευτική διαδικασία που θα διαρκεί μέχρι και το τέλος της σχολικής του ζωής, ο άνθρωπος θα μαθαίνει το σώμα του, τις λειτουργίες του, να το σέβεται και να το προστατεύει, να σέβεται τον άλλο και βέβαια να βάζει τα όρια του, να αποφεύγει, να αντεπιτίθεται, να γνωρίζει πού θα απευθύνεται σε κάθε περίπτωση, να ενημερωθεί για το πλήρες φάσμα της σεξουαλικότητας, τις έμφυλες ταυτότητες και μια πληθώρα συναφών θεμάτων.

Μέχρι σήμερα η «Σεξουαλική Αγωγή» στην σχολική μονάδα χαρακτηρίζεται ως εγχείρημα αποσπασματικό, δίχως στοχοθεσία, με έλλειψη συνοχής, απομονωμένο, άτολμο, γενικόλογο, επιφανειακό και με επιστημονικοφανή προσέγγιση ξεπερασμένων στερεοτυπικών μοντέλων και ρόλων.

Σε όποιες περιπτώσεις επιδιώχθηκε προσέγγιση εκπαιδευτική και παιδαγωγική, π.χ. στην Προσχολική Εκπαίδευση μέχρι και την Πρώτη Δημοτικού, προτιμήθηκε η πιλοτική εφαρμογή με αποτέλεσμα να διαδραματιστούν παλινωδίες με την αλλαγή ηγεσίας στο Υπουργείο Παιδείας («Παίζω με τον Φρίξο και μαθαίνω για το σώμα μου και τις διαπροσωπικές σχέσεις»⁸: απόσυρση, επανέγκριση).

Η Ολοκληρωμένη Σεξουαλική Αγωγή, με διαθεματική εφαρμογή, υποχρεωτικά και όχι ως επιλογή ούτε εν είδει πιλότου, με παραγωγή ποικίλου, πλούσιου εκπαιδευτικού υλικού για ενεργοποίηση των πολλαπλών μορφών νοημοσύνης (π.χ. εκπαιδευτικά, ευφάνταστα, χιουμοριστικά βίντεο⁹), θα διατρέχει όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες (Προσχολική, Πρωτοβάθμια, Δευτεροβάθμια (γυμνάσιο, λύκειο), Μεταλυκειακή, Τριτοβάθμια) και προϋποθέτει συνέργειες με

⁷ Διεθνής Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Παιδιού - CRC, 20 Νοεμβρίου 1989.

⁸ https://specialeducationews.files.wordpress.com/2018/12/att000_frixos.pdf

⁹ Εκπαιδευτικό κανάλι Νορβηγίας: <https://www.youtube.com/watch?v=eFlbb9bQjOE&t=142s>, <https://www.youtube.com/watch?v=cJObfWe8Fmk>, <https://www.youtube.com/watch?v=HyWRalwqq24>

ευρύ φάσμα φορέων (λ.χ. υπουργείο Υγείας, Γενική Γραμματεία Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων, Ινστιτούτο Ψυχικής Υγείας του Παιδιού κ.ο.κ.) και θα εξακτινώνεται σε συνδεδεμένα πεδία, όπως :

- ▶ την έγκυρη ενημέρωση-πρόληψη και αντιμετώπιση της παιδικής κακοποίησης (κάθε μορφής : φυσική, λεκτική, σεξουαλική)
- ▶ τη γνωριμία με το ανθρώπινο σώμα, τις λειτουργίες του, την προστασία και την υγιεινή του
- ▶ την έγκυρη ενημέρωση και διασφάλιση σεβασμού για θέματα φύλου, σεξουαλικής ταυτότητας, σεξουαλικού προσανατολισμού
- ▶ την έγκυρη ενημέρωση και πρόληψη σχετικά με θέματα υγείας (σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα)
- ▶ την αντισύλληψη
- ▶ την εμπέδωση του δικαιώματος στην άρνηση σεξουαλικής συνομιλίας/συνεύρεσης/επαφής και του σεβασμού αυτής
- ▶ την ψυχολογική στήριξη

Η ανά εκπαιδευτική βαθμίδα θεματολογία θα μπορούσε να είναι ως εξής¹⁰ :

- ▶ Προνηπιαγωγείο/Νηπιαγωγείο:
 - Γνωριμία με το σώμα μου, χρήση λεξιλογίου,
 - Ομοιότητες- Διαφορές (ως προς το φύλο και διαφυλικά),
 - Ισότητα - Αυτο-/Αλληλο-σεβασμός,
 - Προστασία του σώματός μου, Το σώμα μου είναι δικό μου
 - Πού θα απευθυνθώ για βοήθεια
 - Περιποίηση – Καθαριότητα – Υγιεινή
 - Σεβασμός – Ενσυναίσθηση.
- ▶ Πρωτοβάθμια: Όπως παραπάνω. Επιπλέον (Α΄-Στ΄):
 - Φυσιολογία του ανθρώπινου σώματος – Αναπαραγωγικό σύστημα (Α΄-Στ΄)
 - Το σώμα αλλάζει – Συναισθήματα – Έλξη – Εφηβεία (Ε΄-Στ΄)
 - Σεξουαλικότητα (Ε΄-Στ΄)
 - Το άλλο σώμα/Ο άλλος άνθρωπος
 - Αντισυλληπτικές μέθοδοι – Σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα (Ε΄-Στ΄)

¹⁰ Η κάθε θεματική θα εμπλουτίζεται και θα διευρύνεται ανάλογα με την ηλικιακή ομάδα.

- Σεβασμός – Ενσυναίσθηση – Συνύπαρξη
- Απειλή-χυδαιότητα-παραπληροφόρηση στο Διαδίκτυο και την Τηλεόραση
- Υπηρεσίες και άτομα που προσφέρουν βοήθεια.
- ▶ Δευτεροβάθμια (Γυμνάσιο) (Α΄-Γ΄):
 - Συναισθήματα – Έλξη – Εφηβεία
 - Σεξουαλικότητα – Αυνανισμός
 - Ανθρώπινες σχέσεις, ανθρώπινα κοινωνικά συστήματα, ποικιλομορφία : οικογένεια, φιλία, ερωτικές σχέσεις, σχήματα συμβίωσης συντρόφων
 - Το άλλο σώμα/Ο άλλος άνθρωπος – Ταυτότητες φύλου
 - Αντισυλληπτικές μέθοδοι – Σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα
 - Μορφές κακοποίησης/βία/παρενόχληση – Αναγνώριση – Αντιμετώπιση
 - Προκαταλήψεις και στερεοτυπικές εικόνες φύλων και σχέσεων στην Τέχνη και στα ΜΜΕ
 - Κίνδυνοι στο Διαδίκτυο
 - Υπηρεσίες και άτομα που προσφέρουν βοήθεια.
- ▶ Δευτεροβάθμια (Λύκειο) (Α΄-Γ΄):
 - Διαπροσωπικές σχέσεις – Διαφυλικές σχέσεις
 - Σεξουαλικότητα – Αυνανισμός
 - Ανθρώπινες σχέσεις, ανθρώπινα κοινωνικά συστήματα, ποικιλομορφία : οικογένεια, φιλία, ερωτικές σχέσεις, σχήματα συμβίωσης συντρόφων
 - Το άλλο σώμα/Ο άλλος άνθρωπος – Ταυτότητες φύλου
 - Σεξουαλικός προσανατολισμός Σεξουαλική ζωή – ο εαυτός και ο άλλος – αλληλοσεβασμός – αυτοσεβασμός
 - Αντισυλληπτικές μέθοδοι – Σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα
 - Μορφές κακοποίησης/βία/παρενόχληση – Αναγνώριση – Αντιμετώπιση
 - Δικαίωμα αυτοπροσδιορισμού – Υποχρέωση σεβασμού και αποδοχής
 - Τεκνοποίηση – Αντισύλληψη – Διακοπή κύησης/έκτρωση
 - Προκαταλήψεις και στερεοτυπικές εικόνες φύλων και σχέσεων στην Τέχνη και στα ΜΜΕ
 - Σεξουαλικότητα και Τέχνη
 - Κίνδυνοι στο Διαδίκτυο
 - Υπηρεσίες και άτομα που προσφέρουν βοήθεια.

► Μεταλύκειο και Τριτοβάθμια:

- Βοήθεια, ενημέρωση και στήριξη από ομάδες εργασίας απαρτιζόμενες από γιατρούς (παθολόγους, ψυχιάτρους, γυναικολόγους, ανδρολόγους, σεξολόγους) και ψυχολόγους.

Είναι, επιτέλους, η ώρα μέσα στους θεσμικούς φορείς της Πολιτείας, τις εκπαιδευτικές μονάδες όλων των βαθμίδων και των τύπων (προσχολική, πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια, μεταλυκειακή, τεχνική, τριτοβάθμια) να εφαρμοστεί η σεξουαλική αγωγή (Comprehensive Sexuality Education). Το βήμα για την προσπάθεια περιορισμού τέτοιων κακοποιητικών πράξεων, η πρωτοβουλία για παροχή έγκυρης ενημέρωσης και την (αυτό) προστασία μόνον από την Πολιτεία μπορεί να ξεκινήσει η οποία διαθέτει το απαραίτητο και αναγκαίο στελεχιακό δυναμικό (εκπαιδευτικούς και επιστήμονες), τον θεσμικό φορέα, δηλαδή τις σχολικές και εκπαιδευτικές μονάδες.

Οι καταγγελίες και οι αποκαλύψεις του τελευταίου διαστήματος, δυστυχώς, δείχνουν πως δεν επιτρέπεται ούτε δικαιολογείται περαιτέρω αναβολή. Καθήκον της Πολιτείας είναι να εργαστεί για τον περιορισμό του αριθμού των θυμάτων σεξουαλικής κακοποίησης, του αριθμού κατεστραμμένων ζωνών, ψυχών, προσωπικοτήτων. Καθήκον της είναι η στήριξη και αρωγή των θυμάτων. Και, βέβαια, η απονομή Δικαιοσύνης χωρίς καθυστέρηση, για τη δικαίωση των θυμάτων.